

Handskrift 47

Johan Ulrik Bjurbergs arkiv

13/9 1851 - 23/3 1931

(Elektronisk version)

FORSKNINGSARKIVET

Umeå universitet

901 74 UMEÅ Tel. 090-166571

WWW <http://www.foark.umu.se>

Fax. 090-166643

E-post Forsknings.Arkivet.foark.umu.se

Oktober 1996

BJURBERG, JOHAN ULRIK

Johan Ulrik Bjurberg utförde sin livsgärning i Fredrika som församlingens kyrkoherde från 1891 till 1928. Han var född i Burträsk 13/9 1851 av sko- och urmakaren Ulrik B. och Maria Kristinia Berglund. Efter studier bl a vid Fjellstedtska skolan i Uppsala och avlagd examen i lapska språket prästvigdes han för Härnösands stifts lappmarks-församlingar 21/5 1877. Sina första tjänster före den stadigvarande stationeringen i Fredrika hade han i Dorotea och Hotagen i Jämtland. 1877 gifte han sig med Ida Helena Malm, född i Norsjö 17/4 1852, död 18/4 1937 dotter till handl. Erik Mauritz Julius M. och Maria Kristina Grahn. Barn: Max Samuel Alexander, född 18/3 1879, död 5/7 1961, fortsmäst., skogsförv., gift med Nanny Maria Olivia Vestman, död 10/1 1961. Fosterdotter Selma Maria Helena Hellman, född 10/3 1886, död 25/1 1905.

Johan Bjurberg var en kraftfull och energisk kyrkoherde. Därtill var han siare och skald. Han sammanfattade ofta sina predikningar på vers. Med klar och mäktig stämma sjöng han dem sedan för sina församlingsbor. Ibland skedde det enligt uppgift med sådan kraft att fönsterrutorna klirrade. Ett litet häfte av sådana sammandrag och andra dikter trycktes också i Åsele 1926.

Kyrkoherden blev hela socknens styresman. Han ingrep i stort sett i allt som skedde och ledde utvecklingen framåt med fast hand. Hans sociala patos för församlingens fattiga och missanpassade var synnerligen stort. Han organiserade bl a en hjälporganisation Lappmarkens hjälp- och missionsförening som med stor uppslutning bland sockenborna uträttade storverk. Även ur egen börs var han snar att hjälpa, när någon hamnade i svårigheter. För nykterheten arbetade han också oförtrutet och med stor framgång. Under en tioårsperiod runt sekelskiftet anhölls endast två personer för fylleri inom Fredrika. I sin berättelse härom kunde Bjurberg samtidigt belåtet tillägga att dessa två var hemmahörande i andra församlingar.

Över sitt flitiga arbete och liv förde Johan Bjurberg anteckningar i form av en dagbokssvit. Den börjar 1887 och avslutas först när pennan bokstavligen föll ur hans hand en månad före hans död i Umeå som pensionär 23/3 1931.

Böckerna är genomgående numrerade och den sista har nummer 312. I dagböckerna får man följa alla hans kyrkliga förrättningar, hans resor och olika inkvarteringar i byarna. I dem antecknar han detaljerna i hela den omfattande lånerörelse han bedrev för att hjälpa sin sockenbor. Livet i hemmet och de praktiska sysslorna i jordbruket och skogen bokförs även noga. Sin bibelläsning och de böner som följde honom i alla livets skiften noterar han också ingående. Bjurbergs arkiv, som fram till 1983 bevarats hos släktingar i Bjurholm, innehåller förutom dagböckerna även kyrkoherdens hela svit av ämbetsskrivelser i kopieform. De 58 kopieböckerna löper strikt kronologiskt från 1891 till 1928, då Bjurberg lämnade sin församling vid 77 års ålder. Ett antal kvittensböcker och kassajournaler rörande skogsmedel och andra förvaltningsuppdrag finns också, samt dessutom journaler under några år över avgångna telefonsamtal från prästgården. I dessa bokförs även noga vad samtalen handlat om. Ett studium av det bjurbergiska arkivet kommer att ge forskaren en fullödlig bild av hur en lapplandssocken sköttes under decennierna kring sekelskiftet i såväl andligt som världsligt avseende. Därtill kommer

man att möta en prästman med en originell framtoning, mycket stor duglighet och försedd med en brinnande tro, som han med lyrisk kraft kunde förmedla till sina medmänniskor.

Arkivförteckning över Johan Ulrik Bjurbergs arkiv

Dagböcker

År	Nr på dagböcker	Handskr.
1887	6-10	47:1
1888	11-15	
1889	16-27	47:2
1890	29-42	
1891	43-46, 48, 50-53	47:3
1892	54-61	47:4
1893	62-68, 70	
1894	71-76	47:5
1895	77-81	
1896	82-86	47:6
1897	87-92	
1898 (finns en bok utan nr)	93-99	47:7
1899	100-106	
1900	107-114	47:8
1901	116-130	47:9
1902	131-138, 141, 142	
1903 (nr 153 börjar 1/1 1904-31/1 1904)	143-153	47:10
1905	166-176	47:11
1906	177-183	
1907	184-193	47:12
1908	194-203	
1909	204-212	47:13
1910	213-221	
1911	222-230	47:14
1912	231-237	
1913	238-243	
1914	244-250	47:15

1915	251-255	47:16
1916	256-259	
1917	260-263	47:17
1918	264-268	
1919	269-273	47:18
1920	273-277	
1921	277-281	
1922	281-285	
1923	285-288	
1924	289-291	47:19
1925	291-295	
1926	295-299	
1927	299-302	
1928	303-305	47:20
1929	309-310	
1930	310-312	

Brevkopieböcker

Nr:

1	3 Februari 1891 - 29 Januari 1894	47:21
2	7 Juni 1892 - 20 April 1893	
3	20 April 1893 - 28 December 1894	
5	2 November 1895 - 14 Oktober 1897	47:22
6	15 Oktober 1897 - 13 Augusti 1898	
7	11 Augusti 1898 - 24 April 1900	
8	16 Mars 1900 - 26 Februari 1901	47:23
9	20 Mars 1900 - 28 Maj 1902	
10	26 Februari 1901 - 31 December 1901	
11	3 Januari 1902 - 25 Maj 1902	47:24
12	29 Maj 1902 - 3 Januari 1903	
13	28 Maj 1902 - 7 November 1903	
14	Kopiebok för dikter	47:25
15	3 Januari 1903 - 20 Juni 1903	
16	29 Juni 1903 - 23 Februari 1904	
17	23 Februari 1904 - 9 Augusti 1904	47:26

18	11 Augusti 1904 - 29 Juni 1905	
19	16 Augusti 1904 - 20 Juni 1905	
20	29 Juni 1905 - 30 November 1905	47:27
21	30 December 1905 - 21 Mars 1906	
22	15 Mars 1906 - 21 Mars 1906	
23	21 Mars 1906 - 5 December 1906	47:28
24	6 December 1906 - 29 Augusti 1907	
25	29 Augusti 1907 - 10 Mars 1908	
26	31 Januari 1908 - 30 Mars 1909	47:29
27	9 Mars 1908 - 7 December 1908	
28	7 December 1908 - 26 Mars 1909	
29	30 Mars 1909 - 7 Februari 1910	47:30
30	29 Mars 1909 - 30 September 1909	
31	1 Oktober 1909 - 11 Mars 1910	
32	8 Februari 1910 - 28 December 1910	47:31
33	11 Mars 1910 - 1 November 1910	
34	1 November 1910 - 23 Februari 1911	
35	24 Februari 1911 - 11 Juli 1911	47:32
36	11 Juli 1911 - 5 December 1911	
37	6 December 1911 - 27 April 1912	
38	27 April 1912 - 25 Oktober 1912	47:33
39	25 Oktober 1912 - 29 April 1913	
40	29 April 1913 - 9 Oktober 1913	
41	9 Oktober 1913 - 13 Mars 1914	47:34
42	14 Mars 1914 - 15 Oktober 1914	
43	15 Oktober 1914 - 21 April 1915	
44	21 April 1915 - 20 December 1915	47:35
45	20 December 1915 - 9 Oktober 1916	
46	9 Oktober 1916 - 20 September 1917	
47	15 September 1917 - 30 Juli 1918	47:36
48	30 Juli 1918 - 24 November 1919	
49	24 November 1919 - 25 Januari 1921	
50	19 Januari 1921 - 25 Juli 1922	47:37
51	25 Juli 1922 - 29 September 1923	
52	30 September 1923 - 7 Oktober 1924	47:38

53	7 Oktober 1924 - 5 Augusti 1925	
54	8 Augusti 1925 - 6 Juli 1926	
55	26 Mars 1926 -	47:39
57	22 April 1927 - 30 November 1928	
58	31 December 1928 -	

Avräkningsbok

Nr:	År:	
9	1909 - 1919	47:40
11	1915 - 1919	47:41
12	1918 - 1921	47:42

Kvittensbok för redovisning av skogsmedel m.m. vid syner och ekonomiska besiktningar. 47:43

Nr	År
1	1892 - 1907
2	1907 - 1921

Kvittensbok för redovisning av skogsmedel m.m. vid syner och ekonomiska besiktningar. 47:44

Nr	År
3	1921

Kassa journal 47:45
1 juli 1913 - 31 December 1919

Kontrollbok rörande förvaltning av och förbättring av kyrkoherdebostället i Fredrika 1892 - 1926.

En bok med torkade växter i.

Diariebok, förteckning över avsända enskilda brev 47:46
åren: 1921 - 1927

Telefonanteckningsbok
1 maj 1929 - 30 november 1930

Journal över avgångna telefonsamtal under åren: 28 oktober 1912 - 31 December 1915.

Tidningar, böcker

47:47

Sunt förnuft

År	Nummer
1941	1, 2, 3, 4, 5, 7
1942	1, 4, 5, 6, 7, 8, 9
1943	1, 2, 3, 4, 7, 9, 10
1944	3, 4, 5, 6, 7, 9, 10
1945	1

Sveriges jägmästare och forsmästare

År	Nummer
1943	1

Prästval- och löneregleringslagarna av den 9 december 1910.

Dikter av J.U. Bjurberg, kyrkoherde i Fredrika. Samlade av A. B-DT. 1926.

Skolans annonsblad (inbundna)
6 juni 1908 - 31 december 1908
9 januari 1909 - 29 december 1909

47:48

Missions-tidning (inbunden)
1 januari 1908 - 1 december 1908

Genealogiska anteckningar (Daniel Bryngelsson, Daniel Nilsson och Erik Westman)

47:49

Avskrifter från bibeln, gjorda av Johan Bjurberg